

K ODBORNÉMU SEMINÁRU DOKTORANDOV NA FA STU

Doktorandské štúdium ako najvyššia forma vysokoškolského vzdelávania sa organizuje a prebieha na Fakulte architektúry Slovenskej technickej univerzity na základe Zák. č. 172/1990 Zb. o vysokých školách v znení neskorších predpisov a Vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 131 zo 7. mája 1997 o doktorandskom štúdiu. Ministerstvo školstva k tejto vyhláške vydalo Metodické usmernenie vysokých škôl v oblasti organizácie riadenia a finančného zabezpečenia doktorandského štúdia dňa 6. júna 1997 (číslo 2615/1997-163-UP). Doktorandské štúdium na FA STU sa uskutočňuje dennou aj externou formou vo vedných odboroch: **A) 35-01-9 Architektúra B) 35-02-9 Urbanizmus** a v umeleckom odbore: **A) 82-21-9 Dizajn**.

FA STU je v týchto odboroch akreditovaným školiacim pracoviskom s právom udeľovania príslušných titulov a zároveň sídlom spoločných odborových komisií.

Význam doktorandského štúdia ako najvyššieho stupňa vysokoškolského štúdia je pre vývoj Fakulty architektúry, jej postavenia v odbornej i širšej verejnosti nenahraditeľný. Akreditácia v troch odboroch svedčí o kvalifikovanom personálnom, vedecko-výskumnom i pedagogickom zázemí. Svedčí aj o tom, že vedenie FA STU spoločne s katedrami venovali tejto otázke zodpovedajúcu pozornosť.

Sídlom všetkých troch spoločných odborových komisií (Architektúra, Urbanizmus, Dizajn) je naša škola. Prirodzene, že to nie je len uznanie či prejav skutočnosti, že sme takmer jediným školiacim pracoviskom na Slovensku, ale aj výrazom zodpovednosti za presadzovanie progresívnej kvality tejto činnosti. Existuje niekoľko princípov z predchádzajúceho obdobia, ktoré môžeme rozvíjať aj v súčasnosti. Rovnako musíme v podstate akceptovať všetky platné zákony, vyhlášky a ďalšie normy. Rozhodujúci prvok doktorandského štúdia však vidím v rešpektovaní a aktuálnom formulovaní základných otázok jednotlivých odborov v domácom i svetovom kontexte. Dovoľm si anticipovať, že výsledok nášho úsilia sa bude formulovať práve v prelínaní spomínanej symbolickej vertikály a horizontály, teda syntetizovania najpresvedčivejších podnetov z vývoja tradície a nových, netradičných i alternatívnych teórií reflektujúcich našu bezprostrednú súčasnosť i víziu budúcnosti. Za rovnako dôležité pokladám vnímanie charakteristickej črty vývoja kultúry a umenia tohto storočia. Je ňou prelínanie jednotlivých architektonických, urbanistických a umeleckých sfér a vznik nových, neraz netradičných typov. Takáto cesta sa dá realizovať len v proporčnej syntéze s poznatkami ďalších spoločensko-vedných, technických i prírodných disciplín. Architektúra, urbanizmus, dizajn v ktorejkoľvek svojej oblasti, nemôžu byť chápané ako spájanie dvoch protikladných prístupov k svetu: technického a estetického, racionálneho a emotívneho. Sú ich jednotou. Spolu s účelnosťou a technickou kvalitou prinášajú takto do života človeka i hodnoty kultúrnosti a humanizácie.

Rozhodujúca pozornosť sa v uplynulom období sústredila na predmetovú skladbu, formulovanie princípov dizertačnej skúšky (v rámci jej kontextu aj písomnej časti a kvalitnej prípravy z cudzieho jazyka), ako aj dizertačnej práce.

Z hľadiska školiaceho pracoviska je mimoriadne dôležitá náročná realizácia všetkých foriem hodnotenia doktoranda (napr. ročné hodnotenie doktoranda, dizertačná skúška, obhajoba dizertačnej práce). V tomto procese má skutočne nenahraditeľnú pozíciu i povinnosť katedra a školiteľ. Hľadá a skvalitňuje sa však i formovanie ďalších kritérií a možností tohto procesu. Okrem iného Vedecká a umelecká rada FA STU schválila aj podujatie (konferencia, seminár a pod.), na ktorom každoročne vystúpia doktorandi so svojimi čiastkovými alebo syntetickejšími referátmi k téme, ktorá je hlavným predmetom ich doktorandskej dizertačnej práce. Prvý celoškolský seminár tohto druhu sa uskutočnil 12. novembra 1998 vo všetkých troch odboroch a viedli ho príslušní predsedovia SOK: prof. Ing. arch. Ján Antal, CSc., prof. Ing. arch. Ján Kavan, CSc. a prof. PhDr. Ľudovít Petránsky, DrSc.

Kvalitná úroveň príspevkov, ale predovšetkým tvorivá - v nejednom prípade aj kritická - diskusia medzi samotnými doktorandmi vytvorila veľmi pozitívnu atmosféru odborného stretnutia. Tým sa otvorili aj prirodzené perspektívy ďalších podobných podujatí, ktorých cieľom je systematické skvalitňovanie tohto štúdia na FA STU. Aktuálnou a nevyhnutnou požiadavkou je potom postupná príprava a realizácia konferencií s medzinárodnou účasťou s vytváraním disciplinárnych, ale aj interdisciplinárnych obsahových programov.

Prof. PhDr. Ľudovít Petránsky, DrSc.